

Shrnutí :

SUBSTANTIVA 1.- 3. Deklinace

Cvičení podle prezentací L. Švandy

Uved'te nominativ a genitiv singuláru + rod:

colitide

nephri

dentium

colla

systoles

nephroseos

diagnosis

vasorum

Vyberte neutra a utvořte od nich genitiv
(číslo zachovejte)

traumata

~~mamma~~

ligamenta

gramma

~~coxa~~

ora

~~anomalía~~

folia

semina

~~sutura~~

animalia

~~antagonista~~

~~ala~~

cochlearia

vasa

oedema

Přeložte

- proti žízni
- s tuberkulózou
- resekce kořenů špičáků
- resekce kořene špičáku
- průměr mužské lebky
- kvůli zánětu slinivky
- skrz nosní přepážku
- z vnitřního ucha
- do ústní dutiny
- s příznaky akutního zánětu průdušek

Spojte s předložkou a přeložte:

- **in** (stomachos, ventriculus, gaster)
- **contra** (febris, haemorrhagia cerebri, causa morbi, arthritis tuberculosus)
- **post** (infusio intravenosa, ablatio unguis, fractura vomeris complicata)
- **per** (arteriae, vasa, nasus)
- **pro** (iniectiones, sanatio, narcosis)
- **sub** (talus, costae fractae, fascia lata rupta)
- **propter** (amputatio phalangis hallucis, pus in vulnere, encephalitis purulenta, colitis mucosa)
- **inter** (fibula et tibia, hepar et lien, oculi, ventriculus et pancreas)
- **e/ex** (os apertum, systema nervosum, ulcus perforatum)
- **ante** (morbus chronicus, mors subita, dosis medicamenti)

Vytvořte smysluplná spojení (slovosled zachovejte):

- extractio – dens – caninus
- extractio (pl.) – dens (pl.) – **lacteus**
(lacteus, a, um „mléčný“)
- fractura – basis – cranium
- sanatio – febris – rheumaticus
- propter – **necrosis** – acutus – haemorrhagicus – pancreas
(necrosis, is f. „nekróza, lokální odumření tkáně“)
- ad – basis – phalanx – medius – **index** – latus – dexter
(index, indicis m. „ukazováček“)
- diameter – pelvis – femininus
- amputatio – pes – sinister – cum – narcosis

Vytvořte smysluplná spojení:

- in (při) – arthritis – cubitus – acutus – **purulentus**
(*purulentus, a, um* „hnisavý“)
- mors – propter – fractura – basis – cranium
- post – sanatio – vulnus – regio – coxa
- pneumonia – post – fractura – collum – femur
- post – amputatio – antebrachium – latus – sinister – cum – narcosis
- fractura – femur – complicatus, a, um
- post – haemorrhagia – ventriculus
- symptoma – carcinoma – pulmones
- deformitas – coxa – congenitus, a, um
- scatula – pulvis – adspersorius – pro – infantes
- ad – musculus flexor – ruptus

Bojujte contra:

- lues acquisita (lues, is f. syphilis, příjice)
- febris continua
- pertussis
- tuberculosis ossium
- sitis
- arteriosclerosis
- crisis hypertonica (hypertonicus, a, um hypertonický, týkající se zvýšeného tlaku)
- morbi infectiosi
- coma hepaticum (cōma, atis n. kóma, bezvědomí; hepaticus, a, um jaterní)
- arthritis rheumatica
- hernia diaphragmatis congenita
- syphilis congenita (syphilis, idis f. syphilis, příjice)
- carcinoma coli
- epidemia tetani (tetanus, i m. tetanus)
- angina pectoris (angina, ae f. angína)

Spojte substantiva s adjektivy:

medulla

sacer, a, um

vitium

ruber, a, um

auris

opticus, a, um

encephalitis

congenitus, a, um

sepsis

internus, a, um

axis

acutus, a, um

os

lentus, a, um

febris

progressivus, a, um

ulcus

autonomicus, a, um

pes

obliquus, a, um

paralysis

thyroideus, a, um

diameter

dexter, a, um

systema

perforatus, a, um

cartilago

pallidus, a, um

Nahrad'te zkratky slovy:

- carcinoma mammae lat. dx.
- tabulettae p. o. contra tussim
- iniectio i. v.
- medicamenta contra dolorem pro adult. et pro inf.
- laesio mm. adductorum
- nucl. supraoptici
- hepatitide ac.
- amputatio memb. sin.

Uved'te, od kterého latinského základu jsou odvozeny následující české termíny:

vzor: dorzální – *dorsum, dorsi n.*

laterální	<i>bazální</i>	flóra
<i>gramatický</i>	nervózní	<i>sklerotický</i>
symptomatický	<i>animální</i>	šampón
<i>humanita</i>	infantilní	<i>periodický</i>
orální	<i>mortalita</i>	deviant
<i>arteficiální</i>	patriarchát	<i>systematický</i>
morbidní	<i>pedál</i>	regionální
<i>kapitola</i>	digitální	<i>lokální</i>
metodický	<i>signalizovat</i>	lingvistika
<i>parciální</i>	liberál	<i>legální</i>